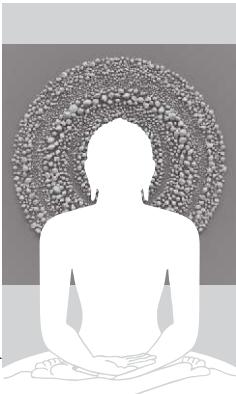

આલોચના

આત્મ પ્રક્ષાલનની પાવન પથ

: પ્રેરણા :

રાષ્ટ્રસંત પરમ ગુરુદેવ શ્રી નમ્રમુનિ મહારાજ સાહેબ

1

આલોચના

આલોચના એટલે વર્ષ દરમ્યાન જે જે ભૂલો થઈ હોય, જે જે દોષોનું સેવન થયું હોય, જે જે ક્ષતિ થઈ હોય, તે બધાંનું નિવારણ કરવા માટે, બધાં પાપોનું પ્રક્ષાલન કરવા માટે, પાપોનું પ્રાયશ્ચિત કરવા માટે અને ભૂલોની ક્ષમા માંગવા માટેનો અનુપમ અવસર !

આલોચના એટલે

સ્વયંના આત્માને ઉજ્જવળ બનાવવાની ઉત્તમ ક્ષણા !

અંતરની આંખે આત્માનું અવલોકન કરવાની પથ !

પણ કોઈ કારણસર તમે સીમલા જઇ શકતાં નથી અને બુકીગા પણ કેન્સલ કરાવ્યું નથી તો તમારે તેના બીલનું પેમેન્ટ કરવું પડે કે નહીં. હા, રૂમ્સ ન વાપરવા છતાંથી બીલ ભરવું પડે છે.

એમ, જેમણે શ્રાવક ધર્મનો, શ્રાવકના વ્રતોનો સ્વીકાર કર્યો નથી. જેણે આત્મા દ્વારા સંસારના પદાર્થો અને પાપોનું કનેક્શન કર કરાવ્યું નથી, તેના પાપો આજ સુધી આત્મા સાથે જોડાયેલા હોવાના કારણે, આજે પણ એનું પાપ લાગે છે.

જ્યારે એક આત્મા સદગુરુના સાંનિધ્યે, સદગુરુના શ્રીમુખેથી વ્રતોનો સ્વીકાર કરે છે, ભૂતકાળના અપ્રગટ રૂપે પડેલા સંસ્કારોનો પરિત્યાગ કરે છે.

શ્રાવકના 12 વ્રતોની સંરચના

ધર્મ સ્થાનકમાં આવનારી વ્યક્તિ, જ્યારે પ્રભુ વાણીનું શ્રવણ કરે છે, દેવ, ગુરુ, ધર્મ પ્રત્યે શ્રદ્ધાને દઢ કરે છે, આધ્યાત્મિક જગતમાં એક પગથિયું ઉપર ચઢે છે, વન સ્ટેપ અપ થાય છે ત્યારે તે વિરતીના ભાવને કેળવે છે અને તે સમયે તેને ભાવ થાય છે કે જ્યાં સુધી પૂર્ણ પણ સંસારનો ત્યાગ ન કરી શકું ત્યાં સુધી અલ્ય ત્યાગ દ્વારા મારા જીવનને સંયમિત કરી, આ ભવને સાર્થક કરી લઈ !

આ ભાવોનું સિંચન કરવા પરમાત્માએ શ્રાવક ધર્મની આરાધના રૂપ બાર વ્રતોની સંરચના આપણી સમક્ષ મૂકી છે. શ્રાવક ધર્મના 12 વ્રત માં 5 અણુ વ્રત, 3 ગુણ વ્રત અને 4 શિક્ષા વ્રત સમાયેલાં છે.

શ્રાવક ધર્મનો સ્વીકાર શા માટે ?

શ્રાવક ધર્મનો સ્વીકાર એ જ શ્રાવકનો ભાવ પ્રાપ્ત રહેલો છે.

જૈન દર્શન માને છે, જગતભરના લાઘો, કરોડો, અબજો અને અનંતા પદાર્થો, જેનો આપણે ભોગવટો કરતાં નથી, જે કાર્યો અત્યારે આપણે કરતાં નથી, જેનો વિચાર માત્ર પણ આવતો નથી, તે પદાર્થો, તે કાર્યો પ્રત્યેની આસક્તિના તાત્ત્વશા આપણા આત્મા પર સંસ્કાર રૂપે પડેલાં હોય છે, એ સંસ્કારના કારણે આપણને આજે પણ એનું પાપ લાગતું હોય છે. આશ્વર્ય થાય છે ? ?

માનો કે, તમે સીમલામાં હોટલમાં ફેમિલી માટે પાંચ રૂમ્સ બુક કરાવ્યાં છે,

પ્રાર્થના

હે પરમાત્મા ! જગતના અનેક ક્ષેત્રોમાં જઈને મેં મારા આત્મ વસ્ત્રને મળિન કર્યું છે. મારા આત્મ વસ્ત્ર પર જે કોધના, અહંમના, રાગના, ક્રેષના, ઈશ્વરીના, નિંદાના, જૂઠના, પરિગ્રહના ડાધા લાગ્યાં છે તેને મારે કાઢવા છે. એ ડાધાઓના કારણે હું મારા આત્માના ઓરિજિનલ સ્વરૂપને જોઈ નથી શકતો, જાણી શકતો નથી.

હે પરમાત્મા ! મારા આત્માને શુદ્ધ કરવા, નિર્મણ કરવા હું આજ તારી ગોદમાં આવ્યો છું, મારે ઉજળું થવું છે. પ્રભુ ! મારા પાપોને, મારા દોષોને મારે આજે પશ્ચાતાપના જલથી ઘોઇને, મારા આત્માને શુદ્ધ કરવો છે. પ્રભુ ! મારે શુદ્ધ થવું છે... શુદ્ધ થવું છે !

6

હા ના

- મેં મારા ઉપકારી ગુરુની અશાતના કે અવિનય કર્યો છે.
- સ્કૂલ / કોલેજના ટીચરની મજાક / મશકરી કરી છે.
- ઓફિસના બોસ / શેચ / સ્ટાફ કે કસ્ટમરનું અપમાન કર્યું છે, તેમના માટે નેગેટીવ ભાવ કર્યો છે.
- કોઈએ સમજ આપી હોય, તેનો ઉપકાર માન્યો નથી.
- મારામાં જે જ્ઞાન / સમજ / આર્ટ છે તે બીજાને આપ્યા નથી.
- જ્ઞાન સંબંધી સમયનો ભોગ આપી કોઈને સમજ આપી નથી.
- ધર્મની પ્રભાવના કરી નથી.

8

જ્ઞાન સંબંધી મારી આલોચના

હે અનંત ઉપકારી ગુરુ ભગવંત !

જાણતા-અજાણતા મેં અનેકવાર જ્ઞાન, જ્ઞાની અને જ્ઞાનના સાધનોનો અવિનય, અશાતના, અભક્તિ અને અપરાધ કર્યો છે.

ગુરુદેવ ! આજે આપશ્રીની સમક્ષ જ્ઞાન સંબંધી મારી આલોચના કરું છું.

હે ગુરુદેવ ! મારી આલોચનાનો સ્વીકાર કરી, મારા યોગ્ય મને પ્રાયશ્ક્રિત આપશો એવી આપશ્રીને નમ્ર વિનંતી કરું છું. ફરી આવો અવિનય, અશાતના નહીં કરું એવો સંકલ્પ કરું છું.

હા ના

- પુસ્તક પ્રકાશન રૂપે જ્ઞાનદાનમાં સમય, સંપત્તિ કે શક્તિનો ઉપયોગ કર્યો નથી.
- જ્ઞાનના સાધનોનો જતનાપૂર્વક ઉપયોગ કર્યો નથી.
- કોઈ વાંચતા હોય ત્યારે ટી.વી. કે રેડિયો ચાલુ કરીને, મોટેમોટેથી વાતો કરીને, લાઈટ બંધ કરીને, અવાજ કરીને, ચશ્મા છૂપાવીને, પુસ્તકો છૂપાવીને જ્ઞાનમાં અંતરાય આપી છે.
- જ્ઞાની અથવા પોતાનાથી હોશિયાર વ્યક્તિની ઈશ્વરી કરી છે.
- કોઈને સમય કે સંપત્તિ કરા જ્ઞાન પ્રાપ્તિ માટે સહાય કરી નથી.

8

- કોઈ બુકમાંથી વાંચીને કાંઈ શીખ્યા પછી એમ જ કહ્યું છે, આ તો હું મારી જાતે શીખ્યો/શીખી છું.
- જ્ઞાનના સાધનો-પેન, પેન્સીલ, રબર, નોટબુક, પુસ્તક આદિને જેમ-તેમ, જ્યાં-ત્યાં ફેંક્યા છે.
- પ્રશ્ન બીજાને પૂછ્યો હોય, છતાં પોતે વચ્ચેથી ઉભા થઈ, જવાબ આપી, પોતાના જ્ઞાનનું પ્રદર્શન કર્યું છે.
- જ્ઞાની પુરુષોના વચ્ચનોનો, ‘આવું તે કાંઈ હોય ?’ કહીને અવિનય કર્યો છે.

- જ્ઞાનના સાધનોને, પુસ્તકોને ફાડીશ નહીં, ફેંકીશ નહીં, થૂક લગાવીશ નહીં, અશાંતના કરીશ નહીં, કોઈને અંતરાય આપીશ નહીં.
- જરૂરિયાત મંદ બાળકને ભણવામાં યથા શક્તિ સહાય કરીશ.
- જ્ઞાન પ્રકાશનમાં દાન આપીશ.
- ગરીબ બાળકોને જ્ઞાન ઉપયોગી પુસ્તક ભેટ આપીશ.

- ઉપાશ્રય કે ગુરુ સાંનિધ્યમાં મોબાઇલનો ઉપયોગ કરી ગુરુના જ્ઞાનની અવહેલના કરી છે.
- ઉપાશ્રયમાં મોટા અવાજે બોલીને અન્યને ધર્મભાવનામાં ખલેલ પહોંચાડી છે.
- કોઈની લખેલી સ્ટોરી કે ગીતને પોતાની રચના ગણાવી, પ્રશંસા મેળવી છે.
- મને પ્રવચન કારા પ્રભુનું જે જ્ઞાન પ્રાપ્ત થયું, તે મેં કોઈની સાથે Share કર્યું નથી.

હે પરમાત્મા ! હે કૃપાળુ ગુરુભગવંતો ! આજના પાવન અવસરે આત્મસાક્ષીએ મારી જ્ઞાન આરાધના સંબંધી અવિનય અશાંતના અભક્તિ અપરાધ થયો હોય તો, બે હાથ જોડી મસ્તક નમાવી ભાવપૂર્વક તસ્સ મિચ્છામિ દુક્કડ્.

હે ગુરુદેવ ! આજના પાવન દિવસે, આપશ્રીના શરણે, સમર્પણ ભાવે સંકલ્ય કરું છું, જ્ઞાનની આરાધના માટે, જ્ઞાનના પ્રાગટ્ય માટે અને જ્ઞાનની અંતરાયનો ક્ષય કરવા...

- અઠવાડિયામાં એક વાર એક પ્રવચન સાંભળીશ અથવા પ્રભુની વાણીરૂપ આધ્યાત્મિક પુસ્તકનું વાંચન કરીશ.

દેવાધિકેવ ભગવાન:

- ભગવાન માટે અયોગ્ય વિચારો કર્યા હોય, જેમ કે,
આમ તો રાજમહેલ છોડ્યાં અને છતાં સોનાના ગાઢ જેવા
સમોવશરણમાં બિરાજ્યાં છે.
- ભગવાન મહાવીર પાસે તો અંગ ઉપર એક વસ્ત્ર પણ નથી.
- ભગવાન મહાવીરે પણ લગ્ન કરીને પછી દીક્ષા લીધી હતી, એવા
વિચાર સાથે સ્વયંના લગ્નને સારા માન્યા છે, ભગવાનનો અવિનય
કર્યો છે.

- શું ખરેખર ભગવાને કેવળજ્ઞાનમાં આ બધું જોયું હશે ? એવા
વિચાર સાથે તીર્થકર પરમાત્માના કેવળજ્ઞાન પ્રત્યે શંકા કરી છે.

ગુરુ:

- શબ્દોમાં રહેલાં સંકેતને ન સમજ્ઞાને, ગુરુની અશાંતના કરી છે.
- મમ્મી-પઢ્યા, દાદા-દાદીને ઉપાશ્રયના ગેરીટ સુધી મૂકવા આવ્યો/
આવી છું પણ ઉપાશ્રયમાં બિરાજમાન ગુરુદેવ કે સંત-સતીજીના
દર્શન નથી કર્યા.

- જેમણે પંચમહાગ્રત સ્વીકાર્ય નથી તેવા સંસારી વ્યક્તિને
જ્ઞાની માનીને તેમને ગુરુ સ્વીકારીને ભગવાનની આજ્ઞા વિરુદ્ધ
કર્યું હોય.
- મમ્મી-પઢ્યાએ દર્શન કરવા માટે કહ્યું, ત્યારે ‘અમારી પાસે ટાઈમ
નથી’, ‘ઉપાશ્રયમાં તો ખાલી પંચાત થતી હોય, ત્યાં શું જવાનું
હોય ?’, શાસ્ત્રોના ‘શબ્દો બાયપાસ થતાં હોય ત્યાં સમય કોણા
બગાડે’, જેવા શબ્દોનો પ્રયોગ કરી દેવ-ગુરુ-ધર્મની અશાંતના
કરી છે.

હા ના

- મહારાજ-મહાસતીજી પાસે તો ક્યારેય જવાય જ નહીં, પહેલાં જ કંદમૂળની બાધા આપી દે, અથવા કહે તમારા તરફથી જાપ કરાવો, શિબિર કરાવો, સંધ-જમણ કરાવો, એવા ભાવ સાથે અશાતનાનો અપરાધ કર્યો છે.

- બીજા બધાં મંદિર કેટલાં ભવ્ય હોય અને આપણા ઉપાશ્રયમાં તો   ચાર દિવાલ અને રોજ બદલાતાં મહારાજ-મહાસતીજી હોય એવી વાતો કરી છે. આપણા પ્રતમાં તો કાંઈ ખાવાનું ન હોય જ્યારે બીજા બધાના પ્રતમાં તો ફરાળ, મિઠાઈ, દૂધ-દહીં વાપરવાના હોય, એવું કહી શ્રેષ્ઠ જેનધર્મની અશાતના કરી છે.

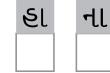
હા ના

- ધર્મ સ્થાનક અને ઉપાશ્રયમાં પણ રજોહરણ ઉડતા હોય છે, ત્યાં શું જવાનું એવા વિચાર કર્યો છે.
- ઉપાશ્રયમાં તો ફણા સિવાય કોઈ વાત ન હોય એવી ચર્ચા કરી છે.
- ધર્મની વ્યક્તિ ઉપાશ્રય જતા હોય ત્યારે કહું છે, આમ ધર્મનું પૂછિંદું ન થવાય.
- મહારાજ- મહાસતીજી પાસે બહુ ન જવાય, એ લોકો વશીકરણ કરે, એમ કહી અંતરાય આપી છે.

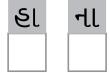
હા ના

- આપણા ધર્મમાં ત્યાગ અને સહન કરો જ્યારે બીજા ધર્મમાં તો   કેવા જલસા હોય છે, એવી ચર્ચા કરી ધર્મનો અવિનય કર્યો છે.
- ગુરુના વચનો પર શંકા કરી ગુરુ પ્રત્યે અશ્રદ્ધાના ભાવ કર્યો છે.
- આ મહારાજ સાહેબ તો કેવા મૂડી અને અહમી છે, માંગલિક પણ ફરમાવતા નથી, એવો વિચાર કર્યો છે.
- બીમાર અને વૃધ્ય સાધુ-સાધ્વીજીની વૈયાવચ્ચ કરી નથી.
- સાધુ-સાધ્વી વિહાર કરે ત્યારે વળાવવા ગયાં નથી, ઉપાશ્રય કે ધરમાં ઊભા-ઊભા જ કહી દીધું છે, પધારજો !

- રસ્તામાં ક્યારેય કોઈ પણ સાધુ-સાધ્વી મખ્યા હોય, ત્યારે દર્શન કર્યો વિના, કાઈ ખપ છે એવું પૂછયા વિના ઝડપથી પસાર થઈ ગયો / ગઈ છું.
- મહારાજ સાહેબ તો મફતનું ખાઇને જીવે છે તેવી અવિનય   વિચારધારા રાખી હોય.
- ગુરુદેવોને ખાલી આદેશો જ કરવા છે, અમને સમજવા નથી તેવો   વિચાર કર્યો હોય.
- રસ્તામાં મળે ત્યારે 'મત્થઅણ વંદામિ' કહીને વિનય ન કર્યો હોય.

- સ્વાગત કે વિહારયાત્રામાં તેમની આગળ ચાલ્યા હોય.
- તેમની પ્રવચન સભામાં મોબાઇલની રીંગ વાગતી રાખીને   સભાની અશાંતના કરી હોય.
- પ્રવચન સભામાં મોડા આવીને આગળ બેસવા બધાંને ડીસ્રેટ કર્યા હોય.
- સંત-સતીજીના સાંનિધ્યમાં પગ પર પગ ચડાવીને બેઠાં હો.
- પ્રવચન સભામાં વરચેથી ઊભા થઈ બહાર નીકળી ગયા હો.
- અંદર-અંદર વાતો કરી હોય.

હે પરમાત્મા ! હે કૃપાળુ ગુરુભગવંતો ! આજના પાવન અવસરે આત્મસાક્ષીએ મારા આત્મામાં દર્શન ગુણ સંબંધી કોઈ પણ પ્રકારે પાપ-દોષ લાગ્યો હોય તો ભાવપૂર્વક તસ્સ મિચામિ દુક્કડ.

- હે ગુરુદેવ ! આજના પાવન દિવસે, આપશ્રીના શરણે, સમર્પણ ભાવે સંકલ્ય કરું છું, મારા દર્શનને વિશુદ્ધ કરવા, મારી દંદિને પ્રભુ જેવી દંદિ બનાવવા...
- અરિહ્ંત ભગવાન અને સિદ્ધ ભગવાનને મારા ભગવાન રૂપે ધારણ કરી એમના શરણનો સ્વીકાર કરું છું.
  - કેવળી પ્રરૂપિત ધર્મને ધારણ કરું છું.

- ગુરુદેવ ! મજામાં છો ને ! અહીંયા ફાવે છે ને !! આવા અવિનયી શબ્દોનો પ્રયોગ કર્યો હોય.
- ગુરુથી ઊચા આસને કે ગુરુની બાજુમાં બેસીને અવિનય કર્યો હોય.

..... ને મારા સદગુરુ રૂપે
ધારણ કરી, એમના ચરણ અને શરણનો સ્વીકાર કરું છું.

- દરરોજ સવારે આંખ ખોલતાં પહેલાં પાંપણ પર દેવગુરુના દર્શન કરીશ.
- દેવ-ગુરુ-ધર્મની સમય અને શક્તિ પ્રમાણે સેવા કરીશ.
- દરરોજ પરમ શ્રદ્ધેય દેવ / ગુરુ / તીર્થકર પરમાત્માની માળા કરીશ.

26

હા	ના
- મારા શરીરને સ્વચ્છ કરવા હાફ કે એકાદ બકેટ પાણી જોઈએ,
પણ મેં તો ટબ / શાવરબાથનો ઉપયોગ કર્યો છે.
  - મારા સ્ટેટસ અને શોખ ખાતર મેં ફૂતરા / પોપટની સ્વતંત્રતા
છીનવી છે. તેમને બાંધીને રાખ્યા છે.
  - ફેશનને અનુકૃપ થવા મેં પશુઓની હત્યા કરી, એમની સ્કીનમાંથી
બનેલાં લેધરના બેલ્ટ, વોલેટ, પર્સ, શુઝ, સેન્ડલ્સને મસ્તીથી
પહેર્યાં છે. પૃથ્વીકાયના જીવો એવા હીરા-મોતી-સોનાના
દાગીના પહેર્યાં છે. સિદ્ધના વસ્ત્રો અને વસ્તુઓ વાપરી છે.

28

27

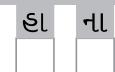
પહેલું આણુવ્રત - પ્રાણાત્મિકાત

હિંસા સંબંધી મારી આલોચના

હે ગુરુદેવ !

આ સંસારમાં રહીને પલ-પલ હિંસા થાય છે, પરંતુ કેટલીક હિંસાથી તો
બચી શકાય એમ હોવા છતાં પ્રમાદથી કે સ્વાર્થથી હિંસા કરી છે, હે ગુરુદેવ !
તેમાંથી જેટલી યાદ છે તે અને જેટલી ભૂલાઇ ગાઇ છે, તે સર્વ હિંસાની આલોચના
કરું છું, ગુરુદેવ ! મને પ્રાયશ્ક્રિત આપવાની ફૂપા કરશો. એ હિંસા ફરી ન કરવાનો
હું સંકલ્પ કરું છું !

29

- મારા સ્વાદ માટે / મિત્રોના સંબંધ સાચવવા માટે મેં નોન-વેજ /
આલ્કોહોલનું સેવન કર્યું છે.
- બ્યુટીફુલ અને હેન્ડસમ દેખાવા માટે મેં અબોલ જીવોની હિંસાથી
બનેલાં સૌંદર્ય પ્રસાધનો - સાબુ, શેમ્ચુ, પરક્ષ્યુમ, કોઝ્મેટીક્સ
આદિ વાપર્યાં છે.
- બેસ્ટ ઈન્વેસ્ટમેન્ટ અને બેટર પ્રોફીટ માટે જીવ હિંસા કરતી હોય
એવી કંપનીના શેર ખરીધ્યાં છે / એવી કંપનીમાં નોકરી કરી છે /
એવા પ્રકારનો બિઝનેસ કર્યો છે.

28

- પ્રેસ્ટીજ ઈસ્યુ માટે અને અન્ય સાથે કમ્પોરીઝન કરીને મેં મારે ત્યાં
પ્રસંગોમાં ફૂલોના ડેકોરેશન કરાવ્યાં છે / ધરમાં તાજા ફૂલના ફ્લાવરવાજ રાખ્યાં છે / ધરમાં માછલીઘર રાખ્યાં છે.
- શોખ ખાતર હાથમાં અને માથામાં મહેંદી મૂકી છે.
- દીવાળીમાં દીવા પ્રગટાવ્યાં છે.
- બર્થ ડે પાર્ટીમાં કેન્દ્રલ ઉપર અને ગરમ પદાર્થને ઠંડા કરવા ફૂંક
મારી છે.
- જીભના સ્વાદ માટે કાંદા-બટેટા-લસણ આદિ કંદમૂળ ખાધાં છે.

30

હા ના

31

હા ના

- મારી ઉતાવળને કારણે જોયા વિના દરવાજા બંધ કર્યું છે અને ગરોખીની પૂંછડી કપાય ગઈ હશે, જોયા વિના જ બૂટ-ચંપલ પહેર્યું છે એટલે ક્યારેક અસંખ્ય કીડી, મંકોડા, જંતુ આદિની હિંસા થઈ હશે, કાર નીચે કૂતરું કે બિલાડી સૂતા છે કે નહીં એ જોયા વિના જ કાર સ્ટાર્ટ કરી છે એટલે એ જીવોને હર્ટ થયું હશે, દરી ગયાં હશે, તેમનું મૃત્યુ થયું હશે.
- ગાડનમાં બેઠાં બેઠાં વાતો કરતાં કરતાં ઘાસ અને હાલતાં-
ચાલતાં ફૂલ તથા પાંદડા તોડયાં છે.

33

હા ના

- મારા સ્વાસ્થ્યની રક્ષા માટે, હેલ્થી બનવા માટે પ્રાણી હિંસાથી બનેલી મેડિસીન્સ અને ઈન્જેક્શન્સ લીધાં છે.
- નિયમિત રૂપે ઘરને સ્વચ્છ રાખ્યું નથી અને પછી જાળાં થતાં
કરોણિયાના ઘર તોડયા છે, પેસ્ટ કંટ્રોલ કરાવ્યાં છે, કીચનમાં જંતુ નાશક દવાનો ઉપયોગ કર્યો છે.
- આહાર પ્રત્યે આસક્ત થઈ, જ્યાં વેજ-નોનવેજ સાથે બનતા
હોય એવી હોટલમાં લંચ-ડીનર લીધાં છે, લારીના ઉઘાડા પદાર્થ ઊભા-ઊભા ટેસ્ટથી ખાધાં છે, રાત્રિ ભોજન કર્યું છે.

32

હા ના

- મોજ-મસ્તી માટે તહેવારની ઉજવણીમાં....
- હોળી પ્રગટાવી છે. રંગથી રમ્યાં છીએ.
- મિથ્યા માન્યતાના આધારે હોળીમાં નાણિયેર હોમ્યાં છે.
- નદી-તળાવમાં સાન કર્યાં છે, સ્વીમીંગ કર્યું છે.
- વરસાદનાં પાણીમાં બિંજાવાનો આનંદ લીધો છે.
- જૂલા જૂલ્યાં છીએ.
- ઘરમાં કબૂતર કે ચકલીએ બાંધેલા માળા કઢાવી નાખ્યાં છે, ઈડા
બહાર મૂકાવી દીધાં છે.

હે પરમાત્મા ! હે કૃપાળુ ગુરુભગવંતો ! આજના પાવન અવસરે
આત્મસાક્ષીએ મારા આત્મામાં પહેલા અણુવત સંબંધી કોઈ પણ પ્રકારે પાપ-દોષ
લાગ્યો હોય તો ભાવપૂર્વક તસ્સ મિચામિ દુક્કડ.

હે પરમાત્મા ! અત્યારે જ્યારે શ્રેષ્ઠ એવા સંયમધર્મનો સ્વીકાર કરવાનો
યોગ નથી, ક્ષમતા નથી અથવા પુરુષાર્થ નથી, પરંતુ ગુરુકૃપાએ શ્રાવક ધર્મ
સ્વીકારવાનો શુભ યોગ પ્રાપ્ત થયો છે, ત્યારે હું મારા અહિંસાના આત્મગુણને
દૃઢ બનાવવા પ્રત્યાખાન કરું છું.

નોન-વેજ ખાઈશ નહીં. દારૂનું સેવન કરીશ નહીં.

- આખા મરચાં તળીને, એમાં નીમક, મસાલો ભભરાવીને ટેસ્ટથી
ખાધ્યાં છે.
- ઉતાવળમાં કેટલીય વાર પાણીના નળ અને લાઈટ-પંખા ખુલ્લા
રાખીને બહાર જતો રહ્યો/રહી છું.
- હાઇસ્પીડ કાર ચલાવીને ફૂતરા, ગાય કે માણસને માર્યાં છે.

- મહિનામાં ..... દિવસ કંદમૂળનો ત્યાગ કરીશ.
- તીથીના દિવસોમાં લીલોતરી / કંદમૂળ વાપરીશ નહીં.
- મારા શોખ ખાતર ફૂતરા-સસલાંને પાણીશ નહીં.
- પંખીઓને પાંજરામાં પૂરીશ નહીં.
- હોળી પ્રગટાવીશ નહીં, હોળીમાં રંગોથી રમીશ નહીં.
- ફટાકડા ફોડીશ નહીં. કોઈને અપાવીશ નહીં.
- ફૂવા, તળાવ, નદી, સમુક્રમાં સાન કરીશ નહીં.
- વોટર પાર્કમાં Rides લઈશ નહીં.

- સ્વીમીંગ કરીશ નહીં, શાવર બાથ લઈશ નહીં.
- બાથટબમાં જ્ઞાન કરીશ નહીં.
- જંતુનાશક દવા વાપરીશ નહીં અથવા મહિનામાં ..... દિવસ ત્યાગ કરીશ.
- પશુની હિંસામાંથી બનતી સિફકની, લેધરની વસ્તુઓ તથા કોસ્મેટીક્સ, પરફ્યુમ્સ આદિ વાપરીશ નહીં.
- મોટી હિંસા થતી હોય એવી કંપનીઓના શેર લઈશ નહીં.
- નોન-વેજ બનતું હોય એવા સ્થાને ખાઈશ નહીં.
- એબોર્શન કરીશ નહીં, કરાવીશ નહીં, કરનારને મદદરૂપ થઈશ નહીં.

બીજું અણુવત - અસત્ય

અસત્ય સંબંધી મારી આલોચના

હે ગુરુદેવ !

મને ખબર છે કે અસત્ય બોલવું પાપ છે છતાં પણ કોધના કારણે, ભયના કારણે, હાસ્યના કારણે અને લોભના કારણે અનેક-અનેક વખત ખોટું બોલાયું છે. ગુરુદેવ ! આજે આપની સમક્ષ એની ભાવથી આલોચના કરું છું. મને પ્રાયશ્ચિત આપશો.

હે ગુરુદેવ ! ફરી આવી પરિસ્થિતિઓમાં અસત્ય ન બોલું એવી સાવધાનીનો સંકલ્પ કરું છું.

- રસ્તામાં ચાલતી વખતે નીચે જોઈને ચાલીશ. મોબાઇલમાં કે કોઈની સાથે વાતો કરતાં કરતાં નહીં ચાલું.
- રસ્તામાં પક્ષીઓ માટે નાંખેલા દાણા ઉપર પગ મૂકીને ચાલીશ નહીં.
- બ્રશ કરતી વખતે નળ ખુલ્લા રાખીશ નહીં.
- ઘાસ ઉપર ચાલીશ નહીં.

હા ના

- નાનપણમાં સ્ક્રૂલે ન જવા માટે મમ્મી પાસે પેટમાં દુખવાનું, માથું દુખવાનું બણાનું કરી અસત્ય બોલ્યું છે.
- પોતાની મિત્રતા કે સંબંધ સાચવવા માટે ત્રીજાની વાતમાં ખોટી સાક્ષી પૂરી છે.
- બે ઘડીના આનંદ માટે અનેકવાર અનેક વ્યક્તિઓને એપ્રિલફૂલ બનાવ્યાં છે.
- પોતાના સંતાનો / બીજાના સંતાનોની સગાઈ વખતે ખોટી ઊમર, ખોટો અભ્યાસ બતાવીને અસત્ય બોલ્યું છે.

દા ના

- કોઈને કહેવાના મેસેજમાં શબ્દો ઉમેરીને કે ઘટાડીને પૂર્ણ સત્ય
- કોઈની નિદા કરી છે, કોઈની છૂપી વાત જાહેર કરી દીધી છે, તો   કયારેક બે વ્યક્તિ વચ્ચે વેરભાવ થાય તેવા વચનો બોલ્યાં છે.
- કોઈના માટે જોયા-જાણ્યા વિના ખોટા અભિપ્રાય આચ્છાદન આપ્યાં છે.
- કોઈને દુઃખ થાય, કોઈનું અપમાન થાય તેવાં ખોટા આશૈપો કર્યાં છે.
- સત્ય જાણ્યા કે સમજ્યા વિના અફવા ફેલાવી છે.
- પોતાની ભૂલ અને દોષ છૂપાવવા બીજા પર આરોપ મૂક્યો છે.

દા ના

- કોઈને કહેવાના મેસેજમાં શબ્દો ઉમેરીને કે ઘટાડીને પૂર્ણ સત્ય
- મેસેજ આચ્છો નથી.
- કોઈની નિદા કરી છે, કોઈની છૂપી વાત જાહેર કરી દીધી છે, તો   કયારેક બે વ્યક્તિ વચ્ચે વેરભાવ થાય તેવા વચનો બોલ્યાં છે.
- કોઈના માટે જોયા-જાણ્યા વિના ખોટા અભિપ્રાય આચ્છાદન આપ્યાં છે.
- કોઈને દુઃખ થાય, કોઈનું અપમાન થાય તેવાં ખોટા આશૈપો કર્યાં છે.
- સત્ય જાણ્યા કે સમજ્યા વિના અફવા ફેલાવી છે.
- પોતાની ભૂલ અને દોષ છૂપાવવા બીજા પર આરોપ મૂક્યો છે.

હે પરમાત્મા ! હે કૃપાળુ ગુરુભગવંતો ! આજના પાવન અવસરે આત્મસાક્ષીએ મારા આત્મામાં બીજા અણૂવત સંબંધી કોઇ પણ પ્રકારે પાપ-દોષ લાગ્યો હોય તો ભાવપૂર્વક તસ્સ મિચ્છામિ દુક્કડં .

હે પરમાત્મા ! આ સંસારમાં મારા સ્વાર્થ માટે કે લોભ માટે અસંખ્ય વાર અસત્ય બોલી પાપ બાંધ્યા છે. આજે ગુરુ સમક્ષ મારા સત્ય ગુણનો વિકાસ કરવા પ્રત્યાખ્યાન કરું છું.

- સગાઈ માટે અસત્ય બોલીશ નહીં.
- ખોટી સાક્ષી આપીશ નહીં.

- કોઇને એપ્રિલફૂલ બનાવીશ નહીં.
- કોઇને ફાંસી મળે તેવું ખોટું બોલીશ નહીં.
- કોઇ બે વ્યક્તિ વચ્ચે વેર જાગે તેવું ખોટું બોલીશ નહીં.
- કોઇને દુઃખ થાય કે કોઈનું અપમાન થાય તેવી મશકરી કરીશ નહીં.
- સ્કૂલમાં કે ટયુશનમાં રજા માટે ખોટું બોલીશ નહીં.

હા ના

- ધણી વખત, ધણી વસ્તુઓ જેમની હોય તેમને પૂછ્યા વિના લીધી છે.
- નાનપણમાં સ્કૂલમાં પૂછ્યા વિના પેન, પેન્સીલ, રબર અને   હોમવર્કની નોટબુકની ચોરી કરી છે.
- વધુ નશો કમાવવાની લાલચે ધંધામાં શુદ્ધ વસ્તુ કહીને,   ભેણસેળવાળી વસ્તુ આપી છે.
- વધુ માર્ક્સ મેળવવા એકજામ સમયે આજુ-બાજુવાળામાંથી   પ્રત્યુત્તરની ચોરી કરી છે.
- રાતોરાત લખપતિ થઈ જવા સ્મગલીંગનો ધંધો કર્યો છે.

હા ના

- વાંચવા લીધેલા ન્યુઝ પેપર્સ કે બુક્સ પાઇ આપ્યાં નથી.
- જાપમાં નામ લખાવ્યું હોય અને જાપ કર્યો નથી.
- કોઈની જમીન/મકાન/ફ્લેટ પોતાના નામ પર કરી છેતરપીંડી   કરી છે.

હે પરમાત્મા ! હે કૃપાળુ ગુરુભગવંતો ! આજના પાવન અવસરે આત્મસાક્ષીએ મારા આત્મામાં ત્રીજા અણુપ્રત સંબંધી કોઈ પણ પ્રકારે પાપ-દોષ લાગ્યો હોય તો ભાવપૂર્વક તસ્સ મિચામિ દુક્કડ.

ત્રીજું અણુપ્રત - અદ્દાદાન

ચોરી સંબંધી મારી આલોચના

હે ગુરુદેવ !

જ્ઞાનથી કે અજ્ઞાનથી મારાથી જે કાંઈ અને જે પ્રકારની ચોરી થઈ છે તેની આપ સમક્ષ સાચા હૃદયથી આલોચના કરું છું. હે ગુરુદેવ ! મને પ્રાયશ્ક્રિત આપવાની ફૂપા કરશો.

ગુરુદેવ ! ફરી આવું ન કરવાનો સંકલ્પ કરું છું.

- શાકભાજુ અને ઘર ખર્ચની રકમમાંથી વપરાણા હોય ઓછા અને   કહ્યું છે બધાં વપરાઈ ગયાં છે.
- ઘરમાં ખૂટ્ટતી વસ્તુ બાજુવાળાને ત્યાં લેવા ગયા હોય ત્યારે મોટી   વાટકીમાં લાવ્યા છીએ અને પાછી આપતી વખતે નાની વાટકીમાં આપી છે.
- વખાણ સાંભળવાના ભાવ સાથે કોઈએ લખેલી વાર્તા, કવિતા,   રસોઈ, પ્રોજેક્ટને પોતાનું નામ આપ્યું છે.
- ઉપાશ્રયનાં ફંડમાંથી કટકી કરી છે.

હે પરમાત્મા ! જાણતા કે અજાણતા અગણિત વાર જોઈને કોઈ પ્રકારે ચોરી થઈ છે , આજે ગુરુ સમક્ષ મારા અચૌર્ય ગુણને પ્રગટ કરવા પ્રત્યાખ્યાન કરું છું.

- કોઇના ઘરના તાળા તોડી , ચોરીના હેતુથી ચોરી કરીશ નહીં.
- કોઇને લૂંટીશ નહીં.
- ધર્મસ્થાનકમાં માલ-ભિલકતની ચોરી કરીશ નહીં , સંઘના ફંડમાંથી કટકી કરીશ નહીં.
- દાખાયોરી (સ્મગલીગ) કરીશ નહીં.
- નકલી ચલણી નોટો બનાવીશ નહીં.

ચોથું અણુવત : મેહુણા

અભ્રષ્ટ સંબંધી મારી આલોચના

હે ગુરુદેવ !

મન , વચન , કાયાથી જે અભ્રષ્ટનું સેવન કર્યું છે તથા જ્યાં-જ્યાં આસક્રિતના ભાવ કરી , જે પાપાચાર કર્યા છે તેની હું બે હાથ જોડી , મસ્તક નમાવી આલોચના કરું છું... પ્રાયશ્ક્રિતની વિનંતી કરું છું.

આવા ઘૃણાર્થ પાપો ફરી નહીં કરું એવો સંકલ્પ કરું છું.

- ખાવાની વસ્તુઓ , દવા વગેરેમાં ભેણસેણ કરીશ નહીં.
- ધરખર્ચની રકમમાંથી કટકી કરીશ નહીં.
- પૂછયા વિના કોઇની વસ્તુ , નોટ , પેન્સીલ વગેરે લઈશ નહીં.
- પરીક્ષામાં કોપી કરીશ નહીં.

- અન્ય સ્ત્રી / પુરુષ પ્રત્યે આકર્ષણીને પોતાના પતિ / પત્ની પ્રત્યે બેવફાઈ કરી છે.
- અન્ય યુવક / યુવતીને વિકારની દ્રષ્ટિએ જોયાં છે.
- બલુ ફીલ્મ , પોર્ન સાઈટ અને પોર્ન મેગેઝીન જોઈને મનમાં આનંદ મેળવ્યો છે.
- આર્થિક ઉપાર્જન અર્થે મેરેજ બ્યુરો ચલાવ્યો છે.
- વોટસ્ક્રેપ અને મોબાઇલ મેસેજ કારા બીજામાં વિકાર વૃત્તિ જગાડી છે.

- પોતાનાથી નાની ઉમરની વિજાતિય વ્યક્તિ સાથે, લગ્ન ન થયાં હોય
- એવી વ્યક્તિ સાથે વિકાર અને વાસના જાગૃત કરે તેવી વાતો કરી છે. મોબાઈલમાં તેવા દ્રશ્યો બતાવી તેને ઉતેજિત કરવાના પ્રયત્ન કર્યાં છે.
- જોનાર વ્યક્તિમાં વિકાર જન્માવે એવા શોર્ટ, સ્લીવલેસ, ઓપન   અને વિકારી વસ્ત્રો પહેર્યાં છે, એવા હાવભાવ અને ઈશારા કર્યાં છે.
- એબોશન કરાવ્યું છે / કરાવવાની પ્રેરણા આપી છે / કરાવવામાં   સહાયક બની છું / બન્યો છું.

કા
ના

54

- વિકારવર્ધક મુવી જોવા બીજાને લઈ જઈને તેને વિકારી બનાવવામાં નિમિત બન્યો / બની છું.

હે પરમાત્મા ! હે કૃપાળુ ગુરુભગવંતો ! આજના પાવન અવસરે આત્મસાક્ષીએ મારા આત્મામાં ચોથા અણુપ્રત સંબંધી કોઇ પણ પ્રકારે પાપ-દોષ લાગ્યો હોય તો ભાવપૂર્વક તત્ત્વ મિચ્છાળી દુક્કડ.

હે પરમાત્મા ! મન, વચન અને કાયાથી અનેકવાર અબ્રહમનું સેવન કરી મારા પવિત્ર ભાવોને મલિન કર્યાં છે. આજે ગુરુ સમક્ષ મારા બ્રહ્મચર્યના ભાવોને દેછ કરવા પ્રત્યાખ્યાન કરું છું.

કા
ના

55

- પરસ્ત્રી, પરપુરુષ સાથે અબ્રહમા (Sex) સેવીશ નહીં. ભૂતકાળમાં કર્યું હોય તો તેની આલોચના ગુરુ સમક્ષ કરી પ્રાયશ્ક્રિત કરીશ.
- વેશ્યાગમન કરીશ નહીં.
- મેરેજબ્યુરો ચલાવીશ નહીં.
- મહિનામાં ..... દિવસ અબ્રહમનું (Sex) સેવન કરીશ નહીં.
- રોજ ..... કલાકથી વધુ ટી.વી. જોઈશ નહીં.
- બબ્યુ ફિલ્મ કે હોરર મુવી જોઈશ નહીં.
- જાણી જોઈને દેહ પ્રદર્શન કરીશ નહીં.

56

- કોમ્યુટરમાં જરૂરિયાત સિવાય ચેટીંગ-સર્ફિંગ કરીશ નહીં.
- પોર્ન સાઇટ જોઈશ નહીં.
- પોતાનાથી નાની ઉમરના કે સગાઈ-લગ્ન થયા હોય તેવા વિજાતિય પાત્રને વિકાર જન્મે તેવું બોલીશ નહીં.

57

- જરૂર કરતાં વધારે વસ્તુઓ, વસ્ત્રો, સાધનો આદિનો સંગ્રહ કર્યો છે.
- મર્યાદાથી વધારે ઘર, જમીન, ઓફિસ, ફુકાન, સોન્નુ, ચાંદી,   હીરા આદિ રાખ્યાં છે.
- બીજાની વસ્તુને પોતાની માની, તેના પર અધિકાર કર્યો છે.
- જરૂરિયાત કરતાં વધારે સંપત્તિ હોવા છતાં સત્કાર્યમાં વાપરી નથી.
- ઇલેક્ટ્રોનિક ગેજેટ્સ પ્રત્યે આસક્રિત રાખી છે.
- જે વસ્તુનો કચારેય ઉપયોગ નથી કર્યો, તેને પણ વર્ષોથી સાચવી રાખી છે.

- ..... તોલા સોન્નુ, ... તોલા ચાંદી, ... ઝેરાતથી વધુ રાખીશ નહીં.
- પ્રતિવર્ષ ..... લાખ કે ..... કરોડથી વધુ નફો થશે તો તેને અન્ય ધાર્મિક-સામાજિક કાર્યમાં વાપરીશ.
- દરરોજ ગરીબને ભોજન કે કાંઈપણ ખાવાની વસ્તુ આપીશ.

પાંચમુ આણુ પ્રત - પરિગ્રહ

પરિગ્રહ સંબંધી મારી આલોચના

હે ગુરુદેવ !

પ્રભુએ પરિગ્રહને પાપ કહ્યું છે, છતાં મેં મારા સ્વાર્થ અને લોભને વશ થઈ જરૂરિયાત કરતાં પણ અનેક ગણો વધારે પરિગ્રહ કર્યો છે.

ગુરુદેવ ! એ પરિગ્રહની આજ હું સાચા હૃદયે આલોચના કરું છું. મને ક્ષમા આપો. મને પ્રાયશિત આપશો. હું પરિગ્રહનો ત્યાગ કરવાનો સંકલ્પ કરું છું.

હે પરમાત્મા ! હે કૃપાળુ ગુરુભગવંતો ! આજના પાવન અવસરે આત્મસાક્ષીએ મારા આત્મામાં પાંચમા અણુપ્રત સંબંધી કોઈ પણ પ્રકારે પાપ-દોષ લાગ્યો હોય તો ભાવપૂર્વક તસ્સ મિચ્છામિ દુક્કડ.

હે પરમાત્મા ! પરિગ્રહ કરવામાં આ ભવમાં તો કોઈ કમી રાખી નથી અને ભૂતકાળના ભવોમાં પણ એટલો જ પરિગ્રહ રાખ્યો હશે. આજે ગુરુ સમક્ષ મારા પરિગ્રહ ભાવોને ઘટાડવા પ્રત્યાખ્યાન કરું છું.

મારા નામે ..... મકાન, ... ફુકાન, ... ગોડાઉન, ... એકર જમીનથી વધુ રાખીશ નહીં.

- મુવીમાં ફોરેનના, સ્વીલ્જલેન્ડના કશથો જોઈને ત્યાં જવાની ઈચ્છા કરી છે.
- વર્ષમાં એક વાર તો હીલ સ્ટેશન / બીચ પર / પરદેશ જવું જ જોઈએ એવો આગ્રહ રાખ્યો છે.
- ભિત્રો અને ફેમીલી સાથે પીકનીકના ખાન કર્યા છે. પીકનીકની મજા માણી છે.
- દેખાતી દુનિયામાં તો વર્ડ ટૂર કરવાના મનોરથ કર્યા છે, પણ ન દેખાતી દુનિયામાં પણ જવાની ઈચ્છા કરી છે.

હે ગુરુદેવ !

ભલે બધી દિશામાં જઈ શકવાના નથી છતાં મનથી તો મંગળ અને ચંક્ર સુધીની કલ્યાના કરી, ભાવથી અનેક દિશામાં ગમન કર્યું છે.

હે ગુરુદેવ ! મારા એ સર્વ પાપોનું મને પ્રાયશ્ચિત આપશો.

હે ગુરુદેવ ! મને પ્રાયશ્ચિત આપશો.

હવેથી દિશાઓની મર્યાદા કરવાનો સંકલ્ય કરું છું.

હે પરમાત્મા ! હે કૃપાળુ ગુરુભગવંતો ! આજના પાવન અવસરે આત્મસાક્ષીએ મારા આત્મામાં છિછા અણુપ્રત સંબંધી કોઈ પણ પ્રકારે પાપ-દોષ લાગ્યો હોય તો ભાવપૂર્વક તસ્સ મિચ્છામિ દુક્કડં.

હે પરમાત્મા ! ભારતમાં તો દરેક દિશામાં ફરવાના શોખ રાખ્યાં છે પણ પરદેશમાં જવાના પણ અભરખાં રાખ્યાં છે. આજે ગુરુ સમક્ષ દિશાઓની મર્યાદાના પ્રત્યાખ્યાન કરું છું.

વર્તમાનમાં દેખાતી દુનિયાની બહાર જઈશ નહીં.

ભારત બહાર જઈશ નહીં, અથવા ..... થી વધુ વાર જઈશ નહીં.

છકુઆણુપ્રત - દિશા પ્રત

દિશાની મર્યાદા સંબંધી મારી આલોચના

સાતમું અણુપ્રત - ઉપભોગ પરિભોગ

ઉપભોગ-પરિભોગ સંબંધી મારી આલોચના

હે ગુરુદેવ !

ખાવાના પદાર્થોથી લઈ વસ્તુઓ અને સાધનોનો અનલીમીટેડ ઉપયોગ કર્યો છે, ભોગવટો કર્યો છે, આરંભ સમારંભ કર્યો છે. ગુરુદેવ ! આપની સમક્ષ એ સર્વની અંતરના ભાવોથી આલોચના કરું છું.

ગુરુદેવ ! સંકલ્ય કરું છું હવે હું બધી જ વસ્તુઓને મર્યાદિત કરી દઈશ.

- વોર્ડરોબ ભરીને ફેસીસ, સાડી, શર્ટસ, પેન્ટસ વગેરે હોવા હતાં
પણ આંખને ગમતું દેખાય એટલે તરત જ ખરીદી લીધું છે.
- પાર્ટીમાં મોર્ડન દેખાવા માટે લીકર પણ લીધું છે.
- કોઈ ઓફ્ટી અને ગામડીયા ન કહે, તે માટે હુક્કા બારમાં પણ
ગયો / ગઈ છું.
- ક્યારેક હોલીડે ટુરમાં ચરસ / ગાંજાનો સ્વાદ લીધો છે.
- ગરમીમાં ટંડકનો આંનંદ લેવા કલાકો સુધી સ્વીમીંગ કર્યું છે.
કલાકો સુધી શાવરબાથ લીધો છે.

હા
ના

66

- બૂટ ચંપલમાં પગાની રક્ષા ઓછી અને ફેશન વધારે... તેવા ધારણા
કર્યા છે.
- ઘરના સ્લીપર અલગ, બાથરૂમ સ્લીપર અલગ, ઓફિસના શુઝ
અલગ, પાર્ટીના શુઝ અલગ, મેરેજમાં જવા માટે મેર્ચીંગ શુઝ અલગ,
પીકનીકના શુઝ અલગ, સ્પોર્ટ્સ શુઝ અલગ, સીજનલ શુઝ અલગ
અને મોર્નિંગ વોક માટે અલગ, ઉપાશ્રયના અલગ, કોઈ લીમીટ જ
રાખી નથી !
- મનોરંજન મેળવવા ડીસ્કોમાં મીડનાઈટ સુધી ડાન્સ કર્યા છે.

હા
ના

67

- વીક એન્ડ અને હોલી ડેઝમાં તો હોટલમાં જ લંચ-ડીનર લીધાં છે
અને મુવીક જોયાં છે.
- ટાઇમ પાસ કરવા મલ્ટીપ્લેક્સમાં જઈ, ન લેવાની વસ્તુઓના
પણ ભાવ પૂછ્યાં છે, સમયનો વ્યર્થ વ્યય કર્યો છે.
- જદ્વિ જદ્વિ પૈસા કમાવાની ધૂનમાં કેટલીય જાતના નાના-મોટા
અયોગ્ય ધંધા કર્યા છે.
- આખા દિવસનો સ્ટ્રેસ કે ઘરમાં કંકાસથી દૂર થવા કલાકો કલબ
અને પબમાં વિતાવ્યા છે.

હા
ના

68

- ઘરમાં નાના જમણવાર હોય કે લગ્ન જેવો પ્રસંગ હોય કંદમૂળનો
ઉપયોગ કર્યો છે.
- જમવામાં લસણની ચટણી અને કાંદાના કચુંબર લીધા હતાં.
હે પરમાત્મા ! હે કૃપાળુ ગુરુભગવંતો ! આજના પાવન અવસરે
આત્મસાક્ષીએ મારા આત્મામાં સાતમા અણુવ્યત સંબંધી કોઈ પણ પ્રકારે પાપ-
દોષ લાગ્યો હોય તો ભાવપૂર્વક તસ્સ મિચામિ દુક્કડું.
હે પરમાત્મા ! આ ભવ અને ભૂતકાળના ભવોમાં ઉપભોગ અને પરિભોગ
કારા સંસાર પરિભ્રમણ જ વધાર્યા છે.

હા
ના

69

આજે ગુરુ સમક્ષ ભોગ અને ઉપભોગના સાધનો અને સામગ્રીની મર્યાદાના પ્રત્યાખ્યાન કરું છું.

- પ્રતિદિન ભોજન નિમિત્તે ..... વસ્તુથી વધારે ઉપયોગ કરીશ નહીં.
- નશા માટે ગાંજો, ચરસ વગેરે માદક દ્વય લઈશ નહીં.
- ..... જોડથી વધુ બુટ-ચઘલ રાખીશ નહીં.
- સૌંદર્ય પ્રસાધનોનાં ..... દિવસથી વધુ ઉપયોગ કરીશ નહીં.
- ડકોરેશન માટે ફૂલનો ઉપયોગ કરીશ નહીં.
- મોટા જમણવારમાં કંદમૂળનો ઉપયોગ કરીશ નહીં.

- કોલસાનો વેપાર કરીશ નહીં.
- લાકડાં કાપવાનો વેપાર કરીશ નહીં.
- પશુઓ પાસે વાહન ચલાવવાનો વેપાર કરીશ નહીં.
- સાબુદાશા આદિ ત્રસજીવોના હિંસાતક વેપાર કરીશ નહીં.
- દારુની દુકાન-વ્યાપાર-ફેક્ટરી કરીશ નહીં.
- ઓઇલ મીલનો વેપાર કરીશ નહીં.
- પ્રતિદિન સ્નાનમાં ..... બાલટીથી વધુ પાણીનો ઉપયોગ કરીશ નહીં,
- મહિનામાં ..... દિવસ સ્નાનનો ત્યાગ કરીશ.

- ..... પ્રકારની ટૂથપેસ્ટ, ... પ્રકારના સાબુ, ... પ્રકારના શેમ્પુનો જ ઉપયોગ કરીશ.
- મહિનામાં ..... દિવસ હોટલમાં જઈશ નહીં.
- ..... પ્રકારના વ્યાપાર સિવાય અન્ય વ્યાપારનો ત્યાગ કરું છું.
- ડીસ્કો અને પબમાં મહિનામાં ..... દિવસ જઈશ નહીં.

આઠમું આણુ ગ્રત - અનર્થદંડ વિરમણ ગ્રત

અનર્થદંડ સંબંધી મારી આતોચના

હે ગુરુદેવ !

મને ખબર છે, સંસારમાં છું એટલે પાપ તો થવાના. પણ ગુરુદેવ શરીરને ટકાવવા અને સ્વસ્થ રાખવા જે જરૂરી છે તે બરાબર પણ મેં તો જરૂર વગરના, ફક્ત મોજ-શોખ માટે, કોઈનું મન અને માન રાખવા, પદ અને પ્રતિષ્ઠા સાચવવા, જીભના સ્વાદ માટે એવા-એવા પાપ કર્યા છે, એમાંથી હું ક્યારે અને કેવી રીતે મુક્ત થઈશ ? ગુરુદેવ ! મને મુક્તિ અપાવો !!

હા ના

- ફોરેનથી લેટેસ્ટ ડીજાઇનનું ફુડ પ્રોસેસર આવ્યું ત્યારે આસપાસ અને ફેનસ્ને ખાસ ફોન કરીને કહ્યું, તમે પણ વાપરવા લઈ જઈ અને જોજો કેટલું સરસ છે !
- વખાણની અપેક્ષાએ સલાડ ડેકોરેશન કર્યો છે, રંગોળી કરી છે. લાઈટ ડેકોરેશન કર્યો છે અને વિવિધ પ્રકારની વાનગીઓ બનાવી પાર્ટી રાખી છે, ફેન્ડસ અને પાડોશીઓના ઘરે મોકલી છે.
- સાયબર કાઝેમાં જઈને ફાઈટીંગ, રેસીંગ જેવી વિડીયો ગેમ્સ રમી છે. ચેટીંગ અને સર્ફીંગ કર્યું છે.

હા ના

- જિજ્ઞાસા માટે સીગરેટ અને ગુટકા ચાખ્યાં અને એ આદત બની ગઈ છે.
- સાતમ-આઠમ અને રજાઓમાં બે ઘડી આનંદ માટે જુગાર રમ્યો/ રમી છું.
- ધર્મ ધ્યાન માટે સમય અને અનુકૂળતા હોવા છતાં પ્રમાદ કર્યો છે.
- બાળકોને રમવા માટે રમકડાંના ગન અને રાયફલ અપાવ્યાં છે.
- નાટક, સિનેમા, સર્કસ, ભ્યુઝીક શો, હોંશે-હોંશે જોયા છે.
- જરૂર ન હોય ત્યારે પણ લાઈટ-પંખા ચાલુ રાખ્યા છે.

હા ના

- દિવાળીમાં ઘરમાં, ઓફિસમાં, ફુકાનમાં દીવઢાની હારમાણ કરી છે.
- નવરાત્રિમાં રાસ-ગરબા અને દાંડીયા રમ્યાં છે અને પછી લારીનું ખાદ્યું છે.
- કોઈના લગનની ભ્યુઝીક પાર્ટીમાં, બિલ્ડીંગના ફંક્શનમાં, ગેટ ટુ ગેધરમાં અને તહેવારોમાં સાંસ્કૃતિક નૃત્ય / ફીલ્બી સૌંગ પર ડાંસ કર્યું છે.
- નાની-નાની વાતમાં આર્ટિધ્યાન અને રૌક્રધ્યાન કર્યું છે.
- સજાવટ માટે ઘરમાં ફૂલ આડ વાવ્યાં છે.

હા ના

- ઇંદ્ર્જિના કારણે ક્યારેક કોઈને નુકશાન પણ પહોંચાડ્યું છે.
- શોખ માટે માથામાં ફૂલ, વેણી નાંખ્યા છે.
- અપેંગ, આંધળા, બહેરા, મુંગા કે મંદ બુધ્ધિના લોકોની મશકરી કરી છે.
- કોઈને પડતાં લપસતાં જોઈને હસ્યો / હસી છું, 'કેવો લાડવો ખાધો' કહીને મજાક કરી છે.
- સરખે સરખા મિત્રો મણ્યાં ત્યારે નબળા કે સાધારણ મિત્રની પરિસ્થિતિની મજાક ઉડાડી છે.

દા ના

- આંખનું તેજ વધારવા કલાકો સુધી કુમળી લોન પર ચાલ્યો /
ચાલી છું.
- ચાલવાની ક્ષમતા અને સાનુક્ષૂતા હોવા છતાં થોડા જ ડીસ્ટન્સ માટે રીક્ષા, ટેકસી કે વાહનનો ઉપયોગ કર્યો છે.

દા ના

- કોઇ અને આવેશના કારણે બીજાનું અપમાન કર્યું છે.
- નેણ ઊંચા-નીચા કરી, આંખના ઈશારા કરી, હાથ-પગ હલાવી, કોઈને આમંત્રણ આપ્યું છે તો કોઈની મશકરી કરી છે.
- ઉત્તરાયણમાં પતંગો ચગાવી છે.
- સહેલ કરવાના ભાવ સાથે બોટિંગ કર્યું છે, ફુઝમાં સફર કરી છે.
- ફન પાર્કમાં વિવિધ પ્રકારની રાઈડસ્ લીધી છે.
- સાઉંડ અને લાઈટના પોટર શૉને મન મૂકીને માણયો છે.
- મંત્ર-તંત્રના પ્રયોગમાં હોમ-હવન કર્યો છે.

હે પરમાત્મા ! સંસારમાં હોવાના કારણે અમુક પાપ તો અનિવાર્ય થઈ જાય છે, પણ અનિવાર્ય ન હોય એવા પણ અનેક પાપો કર્યો છે. આજે ગુરુ સમક્ષ કારણ વગરના પાપો માટે પ્રત્યાખ્યાન કરું છું.

- હુક્કા વગેરેનો ત્યાગ કરીશ.
- જુગાર, સફ્ટો રમીશ નહીં.
- નાટક, સિનેમા, સર્કસ વર્ષમાં ..... થી વધુ જોઈશ નહીં.
- બોંબ, બંદુક વગેરે શાસ્ત્રો વાપરીશ નહીં.
- સામેથી કોઇને ચઘુ, મિશ્યચર વાપરવા લઈ જવાનું કહીશ નહીં.

- ગેસ ચૂલા પોંજ્યા વિના વાપરીશ નહીં.
- કારણ વિના પંખા, ચાલુ રાખીશ નહીં.
- ઇષ્ટાને વશ થઈને કોઇના મકાન, ગોડાઉન, દુકાનમાં આગ લગાવીશ નહીં,
- લગાવડાવીશ નહીં.
- દિવાળીમાં દીવડાપ્રગટાવીશ નહીં, લાઇટ ડોકોરેશન કરીશ નહીં.
- મંત્ર, તંત્ર વિધાના હિંસક પ્રયોગો કરીશ નહીં.
- સીગરેટ પીશ નહીં, ગુટખા ખાઈશ નહીં.

ઈ
ના

- સામાયિક કરતી વખતે પુષ્ટ અને ફળની આશા રાખી છે.
- મારા જેવી અને મારા જેટલી સામાયિક કોઈ ન કરી શકે, એવું   અભિમાન કર્યું છે.
- મારા સાસુ ગુસ્સો કરશે, અથવા નહીં કરું તો એમને નહીં ગમે   એવા ભયથી સામાયિક કરી છે.
- સામાયિક તો કરું છું, પણ એવું ફળ મળશે કે નહીં, એવી શંકા કરી છે.
- સામાયિકના પાઠ ઐક્સપ્રેસ ટ્રેનની જેમ સ્પીડમાં સમજ્યા વિના અને   ભાવ વિના બોલ્યાં છે.

હા
ના

- સામાયિકના સૂત્રો કેટલાય કાના, માત્રાની ભૂલો સાથે બોલ્યાં છે.
- સામાયિકમાં માણા, સ્વાધ્યાય કે પ્રભુ સરણ કરવાને બદલે વાતો   કરી છે, બીજાના ઘરની પંચાત કરી છે. સંસારની ઘટનાઓ યાદ કરી છે.
- સામાયિક ક્યારે પૂરી થશે એ ભાવથી વારંવાર, વારંવાર ઘડિયાળ   સામે જોયું છે.
- સામાયિકમાં કોઇની મશકરી કરી છે, તો કોઇને કડવા વચન પણ   કહ્યાં છે.

હા
ના

- સામાયિકમાં કંટાળના કારણે બગાસા ખાધાંછે, હાથ-પગના ટચાકીયા ફોડયાં છે, માખી-મચ્છર ઉડાડયાં છે.
- સામાયિકમાં સ્થિર બેસવાના બદલે ટેકો લીધો છે, પગ લાંબા   કર્યાં છે.

હે પરમાત્મા ! હે કૃપાળુ ગુરુભગવંતો ! આજના પાવન અવસરે આત્મસાક્ષીએ મારા આત્મામાં નવમા અણુવત સંબંધી કોઇ પણ પ્રકારે પાપ-દોષ લાગ્યો હોય તો ભાવપૂર્વક તસ્સ મિચામિ દુક્કડં.

હે ગુરુદેવ !

નવમું અણુવત-સામાયિક

સામાયિક સંબંધી મારી આલોચના.

મારા કોઈ પુષ્ટયોદયે સામાયિક તો કરી છે, પણ સામાયિકમાં સમતા અને સમભાવ રાખ્યાં નથી. મનથી ઘરના, ઓફિસના, બિઝનેસના સંબંધોના વિચારો કર્યા છે, પ્રતિકૂળતામાં કોધ પણ કર્યો છે, હે ગુરુદેવ ! મારી અસમતાની હું દિલ ખોલીને આલોચના કરું છું, ગુરુદેવ ! મને પ્રીત પ્રાયશ્વિત આપશો.

હવે જયારે પણ સામાયિક કરીશ ત્યારે સમભાવમાં રહેવાનો પ્રયત્ન કરીશ.

દસમું અણુવ્રત - દેસાવગાસિક વ્રત

મર્યાદા સંબંધી મારી આલોચના

હું ગુરુદેવ !

મર્યાદા એટલે કે લીમીટેશન્સ જેવો વર્ડ મારી ડીક્શનરીમાં જ ન હતો એટલે ગુરુદેવ ! દ્રવ્ય, ક્ષેત્ર, કાળ, ભાવની કોઈ મર્યાદા કરી જ નથી અને ભોગ-ઉપભોગ જ કર્યા છે. ગુરુદેવ ! મર્યાદાનો ભંગ કરી જે અવિનય થયો છે તેની હૃદયપૂર્વક માઝી માંગુછું.

ગુરુદેવ ! આપની કૃપાથી હવે મર્યાદામાં રહેવાનો સંકલ્પ કરીશ.

- દસમા વ્રતની આરાધના દરમિયાન મેં મર્યાદાની બહાર રહીને
- નોકર / દ્રાઇવરને બોલાવ્યાં છે.
- દસમા વ્રતની આરાધના દરમિયાન મેં કોઈની પાસે મર્યાદા બહાર
- રહીને વસ્તુ મંગાવી છે / કોઈની સાથે વસ્તુઓ મોકલાવી છે.

હું પરમાત્મા ! હું કૃપાપુરુષ ગુરુભગવંતો ! આજના પાવન અવસરે આત્મસાક્ષીએ મારા આત્મામાં દસમા અણુવ્રત સંબંધી કોઈ પણ પ્રકારે પાપ-દોષ લાગ્યો હોય તો ભાવપૂર્વક તસ્સ મિચ્છામિ દુક્કડું.

હું પરમાત્મા ! સંયમ સ્વીકારી સાધુ ધર્મ તો પાખ્યો નથી પણ સાધુત્વની અનુભૂતિ કરાવતા દસમા વ્રતની આરાધના પણ ભાગ્યે જ કરી છે. આજે ગુરુ સમક્ષ સાધુત્વની અનુભૂતિ કરાવતાં નિયમોના પ્રત્યાખ્યાન કરું છું.

- નવકાર મંત્ર બોલ્યા વગાર ઘર/ફુકાન/ઓફિસની બહાર જઈશ નહીં.
- પ્રતિદિન ..... માઇલથી વધુ દૂર જઈશ નહીં. આ મર્યાદા રોજની છે.
- તેલ, ધી, ગોળ, સાકર, દૂધ, દહીમાંથી રોજ એકનો ત્યાગ કરીશ.

- જે સ્થાનમાં પૌષ્ઠ કર્યો છે, તે સ્થાનના પાટ, આસન, ઓઢવાના વસત્રોનું સૂક્ષ્મ દ્રષ્ટિથી પ્રતિલેખન કર્યું નથી.
- ગુણા વિના એક સ્થાનેથી બીજા સ્થાને ગમન કર્યું છે.
- પરઠવાની ભૂમિને સૂક્ષ્મ દ્રષ્ટિથી ચેક કરી નથી, પરઠતી વખતે સાપદાની રાખી નથી.
- અંધારામાં ઉઘાડવા માથે ગમન કર્યું છે.
- વડીનીત, લધુનીત, વમન આહિને રાખ, છાણ, કચરાના ફગલા પર પરઠયું છે.

- પૌષ્ઠ કરવાની અનુકૂળતા હોવા છતાં પૌષ્ઠ કર્યો નથી.
- પૌષ્ઠ કરનાર માટે અચોગ્ય શર્દુ વાપરી અશાતના કરી છે.
- બીજાને દેખાડવા માટે પૌષ્ઠ કર્યો છે.
- પૌષ્ઠમાં આત્મભાવમાં રહેવાના બદલે સંસારના વિચાર કર્યો છે, બીજા દિવસનું પ્લાનોંગ કર્યું છે.

હે પરમાત્મા ! હે કૃપાળુ ગુરુભગવંતો ! આજના પાવન અવસરે આત્મસાક્ષીએ મારા આત્મામાં અદ્વિતીય અણુદ્રત સંબંધી કોઈ પણ પ્રકારે પાપ-દોષ લાગ્યો હોય તો ભાવપૂર્વક તરસ મિચ્છામિ દુક્કડં.

હે પરમાત્મા ! શ્રાવક ધર્મની શ્રેષ્ઠ સાધના રૂપ પૌષ્ઠ વ્રત કર્યું નથી અથવા કરનારની અનુમોદના પણ કરી નથી. આજે ગુરુ સમક્ષ યથા ભાવ પૌષ્ઠ કરવાના પ્રત્યાખ્યાન કરું છું.
 વર્ષમાં ..... પૌષ્ઠ કરીશ. ન થાય તો તેના બદલે 30 સામાયિક કરીશ.

- ક્યારેય સાધુ-સાધીજીને ઘરે પદારવા વિનંતી કરી નથી.
- સાધુ - સાધીજીને જાણતા - અજાણતા સચિત પદાર્થો
હોરાવ્યા છે.
- હું નિયમિત રૂપે ડોનેશન આપું છું એટલે જ સાધુ - સંતો મારા ઘરે   નિયમિત પદારે છે, એવું અભિમાન કર્યું છે.
- આ સાધુ - સાધી તો સંસાર પક્ષે મારા સગા-સંબંધી છે, એવો   રાગભાવ રાખ્યો છે.
- સાધુ - સંતોના મહિન વસ્ત્રો જોઈ એમના વિશે અભિપ્રાય આપ્યો છે.

- સાધુ - સાધીજીને વેફર, નાસ્તો આદિ હોરાવતી વખતે કહ્યું છે,
આ હોરાવો ટાઈમ પાસ માટે બેસ્ટ રહેશે અથવા આ પદાર્થો
એટલાં સ્વાદિષ્ટ છે કે તમે ખાતાં જ રહી જશો.

હે પરમાત્મા ! હે કૃપાળુ ગુરુભગવંતો ! આજના પાવન અવસરે
આત્મસાક્ષીએ મારા આત્મામાં બારમા અણુવત સંબંધી કોઇ પણ પ્રકારે પાપ-
દોષ લાગ્યો હોય તો ભાવપૂર્વક તસ્સ મિચામિ દુક્કડં.

હે પરમાત્મા ! આ ભવમાં કે ભૂતકાળના ભવોમાં સંથારાના સાધકના દર્શન
ન કર્યું હોય, અશાતના કરી હોય તો ક્ષમા ભાવ સાથે ગુરુ સમક્ષ હાથ જોડી આ
ભવે સંથારાના ભાવ જાગે અને સંથારાની સાધના કરાવે એવી વિનય સહ વિનંતી
કર્યું છું.

- પ્રતિદિન ભોજન સમયે સાધુ-સાધીને વહોરાવવાની ભાવના ભાવીશ.
- ઉપાશ્રયમાં બિરાજમાન પૂજય સાધુ-સાધીજીઓને ગૌચરી સમયે ઘર
દેખાડવા જઈશ.
- મહિનામાં ..... રૂપિયાનું દાન આપીશ.

ગુરુદેવ ! આવી શ્રેષ્ઠ અને આત્મ હિતકારી સમજ આપી, આત્મ શુદ્ધિની પ્રેરણા કરી, ગુરુદેવ ! આપે અમારા પર અનંતી કરુણા કરી છે.

ગુરુદેવ ! આપશ્રીના આ ઉપકાર અને કરુણાને કોટિ કોટિ વંદના કરી વિનયભાવે વિનંતી કરું છું,

ગુરુદેવ ! અમારા પાપ-દોષનું પ્રાયશ્ક્રિત આપી, અમને આત્મશુદ્ધિની તક આપશો, અમારા આત્માને પાપથી બચાવશો, અમને પાપના ભારથી ઉખવા કરશો...

ખ્રીજ ગુરુદેવ ! અમારી વિનંતીનો સ્વીકાર કરશો, સ્વીકાર કરશો !

હું અસીમ ઉપકારી ગુરુદેવ,
આપશ્રીના ચરણોમાં સમર્પણતાના ભાવ સાથે કોટિ વંદન કરું છું.

ગુરુદેવ ! જો આપ ન મળ્યાં હોત તો ? ? આપે સમજ ન આપી હોત તો ? ?...તો ગુરુદેવ ! આજે પણ અમે આ જ બધી ભૂલો, બધાં દોષો અને બધાં પાપોને રીપીટ કરતાં હોત અને આલોચના કરવાનો, ભવોભવના પાપોને ડીસ્કનેક્ટ કરવાનો વિચાર પણ આવ્યો ન હોત !

અનંતા પાપોથી અમારી રક્ષા કરનાર ગુરુદેવ ! આપનો અમારા પર અસીમ-
અસીમ ઉપકાર છે.

SUBSCRIBE TO OUR WHATSAPP BROADCAST CHANNEL

You will receive regular updates about
Rashtrasant Param Gurudev Shree Namramuni Maharaj Saheb's
schedule, pravachans, live events, shibirs, sadhanas and special courses.

SOUTH INDIA ZONE
07977555504

EAST INDIA ZONE
07977555503

MAHARASHTRA ZONE
07977555505

GUJARAT ZONE
07977555506

NORTH INDIA ZONE
07977555502

INTERNATIONAL ZONE
07977555507